KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE ABSOL (1907/2006/EC)

1 AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 **Tuotetunniste:** ABSOL

1.2 **Käyttö:** TYYPIN III R öljynimetysaine ja kemiallinen imeytysaine emäksille ja vetisille polaarisille nesteille sekä palaville, syttyville ja ei-polaarisille orgaanisille nesteille.

1.3 **Toimittajan tiedot:** Yxhult Miljö AB
Norra Strandgatan 3, SE-703 61 Örebro, Sweden

Yhteyshenkilö: Torbjörn Gustafsson

Puhelin: +46 (0)19-58 60 52

1.4 **EU-käyttöturvallisuustiedotteista vastaavan henkilön sähköpostiosoite:** reach@xella.com

1.5 **Hätäpuhelinnumero:** Otettava yhteys lääkäriin tai soita 112 Myrkytystietokeskukseen.

2 VAARAN YKSILÖINTI

2.1 **Luokitus asetuksen nro 1272/2008/EY, liitteen VII mukaan:** Luokitus- ja merkintävaatimukset eivät koske tätä tuotetta.

2.2 **Haitalliset terveysvaikutukset/ympäristövaikutukset:** Oikein käytettynä: ei mitään.
Tuotteen käsittelyssä / varastoinnissa on pyrittävä estämään pölyn muodostuminen.

2.3 **Muut vaarat:** Katso tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot. Tuote ei täytä säädöksen 1907/2006/EY liitteessä XIII määritettyjä PBT- ja vBvB-aineita koskevia kriteereitä.

3 KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Taulukko 1: Tiedot ainesosista ja niiden suhteista.

Ainesosa	Osuus (paino-%)[1]	Rekisterinro	EINECS-nro	CAS-nro
Kalsiumsilikaattihydraatti pääasiassa tobermoriitti, ts. $(CaO)_5 \cdot (SiO_2)_6 \cdot (H_2O)_5$	60–80	–	–	1319-31-9
Täyteaineena hiekka jossa kvartsia (SiO_2)	20–30 15–30	– –	– 238-878-4	 14808-60-7
Kalsiumsulfaattifaasit ilmoitetaan muodossa $[SO_4]^{2-}$, kipsi ($CaSO_4 \cdot 2H_2O$) tai anhydriitti ($CaSO_4$)	3–8	01-2119444918-26-0000–01-2119444918-26-0294 –	– 231-900-3	– 7778-18-9

[1] suhteessa kuivapainoon

Asetuksen 1907/2006/EY kriteerien mukaan ABSOL on tuote.

4 ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 **Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

YLEISOHJEET: Ei tunnettuja jälkivaikutuksia. Ongelmatapauksissa on otettava yhteys lääkäriin.

HENGITETTY KEUHKOIHIN: Pölyn lähde poistettava tai henkilö toimitettava raikkaaseen ilmaan. Tarvittaessa haettava lääkärinapua.

SILMÄKOSKETUS: Huuhdeltava välittömästi varovasti ja huolellisesti silmäsuihkulla tai vedellä.
Oireiden jatkuessa haettava lääkärinapua.

4.2 **Tärkeimmät akuutit ja jälkioireet ja -vaikutukset:** Tuotetta käsiteltäessä saattaa esiintyä pölynmuodostusta, joka saattaa aiheuttaa ärsytystä silmissä, iholla, nenässä ja kurkussa.

4.3 **Neuvot välittömiin lääketieteellisiin toimiin ja erityistoimenpiteisiin:** Toimenpiteet oireiden mukaisesti. Noudatetaan kohdassa 4.1 annettuja ohjeita.

5 PALONTORJUNTATOIMENPITEET

ABSOL ei pala itsestään. Palontorjuntatoimenpiteet on sovitettava ympärillä olevan palon mukaan.
Mahdollisessa palossa ei itse tuotteesta vapaudu vaarallisia aineita.

6 TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

ABSOL voidaan poistaa mekaanisesti. Saastumisasteesta riippuen ABSOL voidaan joko käyttää uudelleen tai hävittää (ks. kappale 13). Vältettävä pölyn muodostusta.

6.1 **Henkilökohtaiset varotoimenpiteet, suojavarusteet ja hätätoimenpiteet:** On järjestettävä asianmukainen ilmanvaihto. Pölynmuodostus on pidettävä mahdollisimman alhaisena. Pölyn sisään hengittämistä on vältettävä. Pitkitettyä ihokontaktia on vältettävä (ks. kappale 8).

6.2 **Ympäristölliset varotoimenpiteet:** Yli roiskunut materiaali on kerättävä pois.

6.3 **Torjunta- ja puhdistustoimenpiteet ja -materiaali:** Käytä lapiota ja harjaa. Materiaalia noudettaessa on vältettävä pölynmuodostusta. Siivouksen jälkeen on tilat tuuletettava ja pinnat huuhdeltava vedellä.

6.4 **Viittaus muihin kappaleisiin:** Lisätietoja altistuksen hallinnasta, henkilöiden suojaamisesta ja aineen hävittämisestä, ks. kappaleet 8 ja 13.

7 KÄSITTELY JA VARASTO

7.1 **Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet:** Vältettävä pölyn muodostusta. Jos pölyä muodostuu, on käytössä oltava riittävä poistoilmanvaihto (ks. kappale 8).

7.2 **Olosuhteet turvalliselle varastoinnille, mukaan lukien ristiriitatilanteet:** On minimoitava ilmassa olevan pölyn muodostus. Säilytettävä kuivassa ja hyvin ilmastoidussa tilassa.

7.3 **Erityinen loppukäyttö:** Ks. kappale 1.2.

8 ALTISTUKSEN HALLINTA JA HENKILÖKOHTAINEN SUOJAUS

8.1 **Valvontaparametrit**: On noudatettava työpaikan säädettyjä altistusrajoituksia kaikenlaisen ilmassa olevan pölyn suhteen (esim. kokonaispölymäärä, hengitettävä pöly). Eurooppalaisten jäsenvaltioiden maakohtaiset raja-arvot saa pätevältä työhygienistiltä tai paikalliselta säädösviranomaiselta.

Taulukko 2: Maakohtaiset työperäiset altistusrajat, mg/m³ (8 tuntia) TWA pöly [1)]

Jäsenvaltio	Yleinen (reagoimaton) pöly HENGITTYVÄ	Yleinen (reagoimaton) pöly ALVEOLIJAKEINEN	Jäsenvaltio	Yleinen (reagoimaton) pöly HENGITTYVÄ	Yleinen (reagoimaton) pöly ALVEOLIJAKEINEN
Itävalta	15	6	Italia	10	3
Belgia	10	3	Alankomaat	10	5
Bulgaria	4	4	Norja	10	5
Tšekin tasavalta	10	–	Puola	10	–
Tanska	10	5	Portugali	10	5
Suomi	10	–	Romania	10	10
Ranska	10	5	Slovakia	10	–
Saksa	10	1.25	Espanja	10	3
Kreikka	10	5	Ruotsi	5	2.5
Irlanti	10	4	Iso-Britannia	10	4

[1)] Tämä lista ei ole kaikenkattava

8.2 **Altistuksen hallinta:** Euroopan komission asettama sitova raja-arvo (BOELV) hengitettävän kiteisen piidioksidin osalta on 0,10 mg/m³. On huomattava, että useissa valtioissa maakohtainen sitova raja-arvo on tätä 0,10 mg/m³ alempi.

Taulukko 3: Maakohtaiset raja-arvot alveolijakeisen kiteisen piidioksidin pölylle [1)]

Alankomaat	0.075 mg/m³	Portugali	0.025 mg/m³
Saksa	0.05 mg/m³	Suomi	0.05 mg/m³
Espanja	0.05 mg/m³		
Belgia	0.025 mg/m³		
Italia	0.025 mg/m³		

[1)] Tämä lista ei ole kaikenkattava

8.2.1 **Asianmukaiset tekniset toimet:** Pölynmuodostus on pidettävä mahdollisimman alhaisena. On käytettävä suljettuja järjestelmiä, paikallisia poistojärjestelmiä tai muita teknisiä hallintavälineitä pölynmuodostuksen vähentämiseksi, jotta voidaan turvallisesti noudattaa voimassa olevia pölyraja-arvoja. Kontaminoituneet vaatteet on vaihdettava pois ja pestävä.

8.2.2 **Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet, mukaan lukien henkilökohtainen suojavarustus**

8.2.2.1 **Silmien ja kasvojen suojaaminen:** Jos pölyä muodostuu, on käytettävä sivusuojallisia suojalaseja.

8.2.2.2 **Ihon suojaaminen:** Jos on olemassa pidentyneen suoran kontaktin mahdollisuus, suositellaan suojakäsineiden käyttöä varotoimenpiteenä.

8.2.2.3 **Hengityselinten suojaaminen:** Jos on olemassa pidentyneen suoran kontaktin mahdollisuus, suositellaan hengityssuojauksen käyttöä.

8.2.2.4 **Ympäristöllisen altistuksen hallinta:** Vältettävä joutumista ympäristöön.

9 FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET

Taulukko 4: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet.

Olomuoto	valkoiset rakeet	Räjähdysvaara	ei mtään
Haju	ei mitään	Hapettavat ominaisuudet	ei ole
pH-arvo	10–11 (lämpötilassa 20 °C)	Höyrynpaine	ei sovellettavissat
Sulamispiste	≥1200 °C	Kuivatihey	2.3 – 2.5 g/cm³
Syttyvyys	ei syttyvä	Irtotiheys	~ 400 kg/m³
Itsesyttyminen	ei palava	Liukenevuus veteen	erittäin alhainen

10 STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 **Reaktiivisuus**: Stabiili normaaliolosuhteissa.

10.2 **Kemiallinen stabiilius:** Stabiili normaaliolosuhteissa.

10.3 **Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus:** Reagoi vahvojen happojen kanssa (lämmönmuodostus ja/tai hiilidioksidin vapautuminen neutralisaatioreaktion kautta mahdollista). Reagoi vahvojen oksidanttien kanssa (lämmönmuodostus ja/tai oksidantin kiihtynyt hajoaminen mahdollista).

10.4 **Yhteensopimattomat olosuhteet:** Ei mitään.

10.5 **Yhteensopimattomat materiaalit:** Vahvat hapot ja vahvat oksidantit.

10.6 **Vaaralliset hajoamistuotteet:** Ei mitään.

11 MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

ABSOL ei ole myrkyllinen.

ABSOL sisältää alle 0,05 % massaosuuden hengittyviä hiukkasia, joiden alveolijakeinen massaosuus alle 0,002 %. Alveolijakeisen kvartsipölyn massaosuus on alle 0,0001 %.Jos noudatetaan Saksan yleistä alveolijakeisen pölyn raja-arvoa 1,25 mg/m³, alveolijakeisen kvartsipölyn määrät jäävät reilusti alle.

Saksalaisen Auschuss für Gefahrstoffen (AGS) der Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeits-sicherheitin (baua) kriteerin 50 µg/m³, mikä on ollut voimassa vuodesta 2015.

ABSOLin emäksisen pH:n ja kuivattavan vaikutuksen takia ihoärsytys on mahdollinen pitkittyneen kontaktin yhteydessä. Siksi suojakäsineiden käyttöä suositellaan ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä.

12 MYRKYLLISYYS

12.1 **Vesivaarallisuusluokka (Saksa):** 1 (lievästi vaarallinen vedelle). Luokitus seuraavien mukaan: Anhang 4/Saksa Verwaltungsvorschrift wassergefährdende Stoffe toukokuun 17. 1999 (VwVwS) ja Änderung der Verwaltungsvorschrift wassergefährdende Stoffe hienokuun 27. 2005, jotka koskevat kalsiumsulfaatin ja kalsiumhydroksidin sisältöä.

12.2 **Myrkyllisyys vesikirpuille:** ABSOL ei ole veteen dispergoituneena myrkyllistä vesikirpuille, kun pH pidetään normaalina (testattu saksalaisen standardin DIN 38412-30:1989-03 (L 30) mukaan; Dr U. Noack-Laboratorien, Käthe-Paulus-Str. 1, D-31157 Sarstedt, Saksa).

12.3 **Pysyvyys ja hajoavuus:** Käytettävissä olevien tietojen perusteella eivät luokitusperusteet täyty.

12.4 **Biokertyvyys:** Käytettävissä olevien tietojen perusteella eivät luokitusperusteet täytya.

12.5 **Liikkuvuus maa-aineksessa:** Ei dataa saatavilla.

12.6 **PBT- ja vPvB-arviointi:** Käytettävissä olevien tietojen perusteella eivät luokitusperusteet täyty.

12.7 **Muut haitalliset vaikutukset:** Ei tiedossa.

ABSOL liukenee äärimmäisen heikosti veteen ja se on helppo erottaa vedestä suodattamalla tai sakkautta.

13 JÄTTEEN KÄSITTELYTAVAT

Uudelleenkäyttö on mahdollista. Jäte on hävitettävä eurooppalaisten ja paikallisten/maakohtaisten säädösten mukaisesti. Euroopan jäteluettelon (EWC) mukainen jätekoodi: 17 01 01.
ABSOLia käytön jälkeen hävitettäessä on huomioitava. ABSOLiin imeytymällä tai adsorptoitumalla kiinnittyneitä aineita koskevat asian- ja lainmukaiset säädökset.

14 KULJETUSTIEDOT

Vaaraton materiaali kuljetusmääräysten mukaan.

15 LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1 **Ainekohtaiset turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäädökset/lainsäädäntö:** Merkintä asetuksen nro 1272/2008/EY mukaan: Merkintää ei edellytetä. Tätä tuotetta koskevia erityissäädöksiä ei tiedetä olevan.

Vesivaarallisuusluokka (Saksa): 1 (vähäinen vedensaastumisriski).

15.2 **Kemikaaliturvallisuusarviointi:** Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole suoritettu.

16 MUITA TIETOJA

16.1 **Lyhenteet**

BOELV	Binding Occupational Exposure Limit Value
CAS	Chemical Abstracts Service; CAS ylläpitää täydellisintä kemikaalien listaa. Jokaisella CAS:n rekisteriin merkityllä aineella on oma CAS-rekisterinumero. CAS-rekisterinumeroa (jota kutsutaan yleisesti CAS-numeroksi) käytetään laajalti kemiallisten aineiden spesifinä numeraalisena tunnisteena.
EINECS	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
EU	Euroopan unioni
EWC	Euroopan jäteluettelo (Euroopan Waste Catalogue)
PBT	Persistent, Bioaccumulative and Toxic
REACH	Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals (EU-asetus nro 1907/2006)
Rek.nro	REACH:n mukainen rekisterinumero
SDS	Käyttöturvallisuustiedote (Safety Data Sheet)
TWA	Time Weighted Average
vPvB	Very persistent, very bioaccumulative
paino-%	Painoprosentti

16.2 **Vastuuvapauslauseke**

Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu CE-säädösten mukaisesti. Tiedotteen tiedot perustuvat nykyiseen tietämykseemme tuotteesta.
Käyttäjille kerrotaan mahdollisista riskeistä sellaisissa tapauksissa, joissa tuotetta on käytetty muilla tavoin kuin on tarkoitettu.

Tämä käyttöturvallisuustiedote ei vapauta käyttäjää velvollisuudesta tietää ja soveltaa toimissaan säädöstekstejä. Hänen on omalla vastuullaan ryhdyttävä kaikkiin asian-mukaisiin varotoimiin käyttäessään tätä tuotetta.

Tässä asiakirjassa viitattujen säädösten tavoitteena on auttaa vastaanottajaa täyttämään velvollisuutensa käyttäessään tuotetta, mutta ne eivät takaa sen ominaisuuksia.

Kyseistä listaa ei tule pitää kaikenkattavana, eikä se vapauta vastaanottajaa tarkistamasta onko muissa kuin tässä käyttöturvallisuustiedotteessa mainituissa teksteissä noudatettavana muita velvoitteita tuotteen käytön, varastoinnin ja käsittelyn suhteen, ja jos niin mitä. Tästä on vastaanottaja yksin vastuussa.

Tätä käyttöturvallisuustiedotetta ei tule pitää minkäänlaisena takuuna tuotteen teknisistä ominaisuuksista tai soveltu-vuudesta tiettyihin tarkoituksiin, eikä se luo lainvoimaista sopimus-suhdetta.

Yxhult ei ole vastuussa mistään tuotteen epäasian-mukaisesta käytöstä johtuvista tappioista tai vahingoista.